

המחצית הראשונה של 1996 התאפיינה בצמצום דראסטי של מעט חופש התנועה שאופשר בשטחים בעבר. בסוף חודש פברואר, עם ראשיתו של גל הפיגועים, הוחרף הסגר שהיה קיים בגדה עוד קודם לכן, וכל התרי הכניסה לישראל בוטלו. גם ההקלות, שבאו בשלבים מאוחרים יותר, לא שיפרו את המצב: רובן נגעו לתחום הכלכלי - כניסת פועלים, סוחרים וסחורה. בני זוג של תושבי ישראל ומזרח ירושלים עדיין אינם מורשים לצאת מהשטחים ולחיות עם בני זוגם וילדיהם. סטודנטים אינם מורשים להיכנס לירושלים ללימודים, וסטודנטים מעזה אינם מורשים להגיע ללימודים באוניברסיטאות בגדה. היו גם מספר מקרים של פטירות בעקבות חסימת תנועתם של חולים ושל יולדות לבתי חולים. לאור המדיניות הכוללת של סגר מוחלט, לא היה בד"כ בכוחו של המוקד לסייע בידי התושבים, אלא במקרים של דחיפות, ופניות "רגילות" שהיו בטיפול במהלך פברואר 1996 - הוקפאו.

נוסף לסגר ה"חיצוני", שמוטל על השטחים מאז שנת 1991, הונהג במרץ 1996 גם סגר פנימי: איסור על התנועה בין ישוב לישוב בגדה. הסגר הפנימי נמשך עשרה ימים (מספר יישובים נסגרו לתקופות ממושכות בהרבה), ושיבש לחלוטין את מהלך החיים - כולל העברת אספקה, פינוי חולים וקשר בין קרובי משפחה. נעשה גם שימוש בהטלה של עוצר (לעתים ממושך ביותר).

הסדרי "המעבר הבטוח" שנקבעו בהסכמי אוסלו למעבר בין הגדה לרצועת עזה לא הופעלו גם בשנת 1996. הסגר על הרצועה כולל גם איסור על הכניסה לרצועה, ואיסור זה חל גם על בני זוג תושבי ישראל ומזרח ירושלים הרוצים להיכנס לרצועה ולשהות עם בני זוגם שם. בתקופה הראשונה של סגר מרץ 1996, לא ניתן היה כלל להשיג התרים לכניסה לרצועה.

יציאה לחו"ל

הסכמי אוסלו לא שינו את מעמדם של הגדה המערבית ורצועת עזה כשטחים צבאיים סגורים שהכניסה אליהם והיציאה מהם מותנים בשיקול דעתו של מפקד האזור.

121 איש פנו במהלך 1996 למוקד לסיוע בעניין יציאתם לחו"ל, לאחר שבקשתם סורבה או שהוחזרו ממעברי הגבול השונים. נכון לסוף 1996 עמדת הרשויות לגבי אותן 121 פניות הינה כדלקמן: 77 מהבקשות סורבו מכל וכל; ב-2 מהבקשות התקבלה הסכמה ליציאת האנשים בתנאי שיתחייבו בכתב שלא לשוב לשטחים משך כמה שנים; 33 מהבקשות נענו בחיוב; ב-9 פניות נוספות טרם נתקבלה תשובה. כמו כן נמשך הטיפול בעניינם של 35 איש נוספים שפנו למוקד לפני 1996 ועד עתה לא עלה בידינו לקבל הסכמת הרשויות ליציאתם.

מן הראוי לציין כי הרוב המכריע של הפניות אלינו היו בבקשה לצאת לירדן. עמדת הרשויות באשר ליציאה דרך נמל התעופה, הוחמרה עוד יותר מבעבר.
 ככלל - היציאה דרך נתב"ג כמעט שאיננה אפשרית לתושבי השטחים.

אישורי כניסה לישראל

- 26 פניות נתקבלו בנושא זה במוקד במהלך 1996 (רובן בשלהי 1996, משהוקל הסגר מעט) ואלה נחלקות לפי הסיבות כדלקמן:
- 3 - כניסה לצורך לימודים
  - 11 - כניסה לצורך ביקור בני משפחה בכלא
  - 2 - כניסה לצורך השגת ויזה מקונסוליה זרה או מעבר לנתב"ג
  - 8 - משפחות חצויות
  - 2 - עבודה

נכון לסוף 1996 עלה בידי המוקד לפתור הבעיות לגבי 12 מהפניות הללו.